

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเทศไทยมีพื้นที่หลายแห่งสามารถเลี้ยงโคนมได้ดี พื้นที่ภาคเหนือนับว่าเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแห่งหนึ่ง สภาพการเลี้ยงโคนมซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงของเกษตรกรรายย่อย โดยมีการเลี้ยงโคนมรายละไม่กี่ตัว ปัจจุบันมีการเลี้ยงในทุกจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่จัดว่ามีการเลี้ยงมากที่สุด และซึ่งมีไร่มีการเลี้ยงโคนมจำนวนมากพอสมควรและเลี้ยงมาเป็นเวลาค่อนข้างนานแล้ว จึงทำให้เกษตรกรมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมเป็นอย่างดี นอกจากนี้มีศูนย์รับซื้อน้ำนมดิบหลายแห่ง และมีโรงงานแปรรูปน้ำนมด้วย อำเภอสันกำแพงเป็นอำเภอหนึ่งที่มีการเลี้ยงโคนมมาก จึงมีการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์โคนมขึ้น เช่น สหกรณ์โคนมบ้านป่าดิงห้วยหม้อ จำกัด ที่ได้รวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์โคนม

1. ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์โคนมบ้านป่าดิงห้วยหม้อ จำกัด

เนื่องจากการที่ตั้งของหมู่บ้านป่าดิงอยู่ในบริเวณชายป่ามีลักษณะที่แล้งดินแลว การเพาะปลูกได้ผลน้อย เกษตรกรมีรายได้ต่ำ ไม่มีงานทำ ดังนั้น เมื่อมีโครงการพระราชดำริไม้ดอกไม้ผลขยายโดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาถึงในปี 2526 ได้มีกลุ่มเกษตรกรจำนวน 14 ครัวเรือน ในบ้านป่าดิงห้วยหม้อหมู่ที่ 7 ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เข้าร่วมโครงการ โดยการแนะนำของอาจารย์ ดร.พิศิษฐ วรอุไร และ อาจารย์ธันณรงค์ วิบูลสันติ เพราะเกษตรกรเห็นว่าเป็นการพัฒนาเพื่อพึ่งตนเองให้มีความพอเพียงตามพระราชดำริ 7 ประการ คือ

- 1.โครงการไม่ได้สั่งให้ทำแต่แล้วแต่เกษตรกรต้องการ
- 2.ให้เกษตรกรพึ่งตนเอง
- 3.ให้เกษตรกรมีส่วนร่วม
- 4.มีหลักประชาธิปไตย
- 5.พัฒนาตามสภาพที่ตั้งของที่ดินเป็นหลักที่ดินราคาถูกเพราะแห้งแล้งขาดน้ำและดินแลว
- 6.ให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งเอง
- 7.ใช้เทคโนโลยีที่เกษตรกรทำได้เองในการเคยเลี้ยงวัวพื้นบ้านมาก่อน

ต่อมาในปี 2530 โดยนายจันทงค์ กันทะตา บุตรชายของนายปวง กันทะตา ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอานเหนือ อำเภอสันกำแพง ในระดับมัธยมต้น ทราบจากโรงเรียนว่าการเลี้ยงโคนมนี่ดี เกษตรกรในหมู่บ้านอื่นมีงานทำและมีรายได้ดี ได้แจ้งให้นายปวง กันทะตา ทราบและขอให้

ส่งเสริมเกษตรกรเพื่อนบ้านได้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมบ้าง ในระหว่างนั้นทางเกษตรกรเพื่อนบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพตัดไม้ในป่ามาขายเป็นการประทังชีวิต ดังนั้นนายปวงกันทะตา จึงเชิญชวนเพื่อนบ้านได้ทั้งหมด 14 คน เข้าร่วมโครงการเลี้ยงโคนม โดยใช้ชื่อว่า “โครงการธรรงค์ลดและเลิกตัดไม้ทำลายป่าของราษฎร” จากนั้นได้นำ ส่ง อาจารย์ธรรงค์ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นโครงการที่ใหญ่จึงได้แนะนำให้ไปพบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยกัน (คือ ส.ส.ดร.สุบิน ปิ่นขยัน ซึ่งท่านดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยในขณะนั้น) จึงได้รับการสนับสนุนผ่านทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อส่งโครงการที่ร่วมกันร่างขึ้นของ เกษตรกรกับอาจารย์ธรรงค์ มีการเพิ่มจำนวนเกษตรกรที่เข้าโครงการให้ไม่ต่ำกว่า 25 คน เพื่อมากพอเพียงบนเชิงเศรษฐกิจ โดยมีเกษตรกร หมู่ที่ 2 จำนวน 1 คน และหมู่ที่ 7 จำนวน 24 คน มีคณะดำเนินโครงการ 15 คน ส่วนใหญ่มาจากส่วนราชการและมีตัวแทนของเกษตรกร 2 คน ดำเนินการจัดตั้ง “กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมบ้านป่าดิ่งห้วยหม้อ” โดยมีหน่วยงานสนับสนุนโครงการเป็นกรรมการดังนี้

- 1.องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ก.) สาขาจังหวัดเชียงใหม่ จัดส่งโคนมให้
- 2.ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์จังหวัดเชียงใหม่
- 3.ปศุสัตว์เขต 5 จังหวัดเชียงใหม่
- 4.ปศุสัตว์อำเภอสันกำแพง
- 5.คณะเกษตรศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 6.เกษตรจังหวัดเชียงใหม่
- 7.เกษตรอำเภอสันกำแพง
- 8.สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดเชียงใหม่
- 9.ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์จังหวัดลำปาง
- 10.ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ ให้เงินกู้รายละ 130,000 บาท ดอกเบี้ย 1.5%

วันที่ 5 ตุลาคม 2531 ได้รับโคนมพันธุ์ชาฮิวาลสายเลือด 50% จำนวน 75 ตัว นำเข้าโครงการใช้งบประมาณในวงเงิน 130,000 บาทต่อเกษตรกร 1 คน แม่โคนมราคา 28,500 บาท ต่อตัว ทางคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มได้รวบรวมผลผลิตน้ำนมดิบที่ได้ระยะเริ่มประมาณ 150 – 250 กิโลกรัม ส่งศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบท่าทราย ที่อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใช้ระยะทาง 25 กิโลเมตร ซึ่งอยู่ห่างไกลมาก ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายขนส่งน้ำนมดิบสูงมาก ต่อมาในปี 2533 โดยการ

นำของอาจารย์ชั้นณรงค์ ในฐานะที่ปรึกษาของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ได้นำเจ้าหน้าที่โครงการก๊าซชีวภาพไทย-เยอรมัน เข้ามาสำรวจความเป็นไปได้ของการใช้ก๊าซชีวภาพที่ทางโครงการให้เงินช่วยเหลืออยู่ ทั้งนี้มีงานโครงการที่บ้านป่าไผ่ ใกล้อำเภอสันกำแพงอยู่แล้ว แต่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีความต้องการศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ จึงแจ้งขอเปลี่ยนโครงการเป็นขอรับการสนับสนุนถังนมเย็น เพื่อรวบรวมน้ำนมดิบของสมาชิกเป็นการแก้ไขปัญหาขนส่งน้ำนมดิบที่มีค่าขนส่งสูงมาก ทางกลุ่มได้รับงบประมาณสนับสนุนในวงเงิน 210,000 บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) และได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดผ่านทางสภาตำบลออนใต้ในวงเงิน 260,000 บาท (สองแสนหกหมื่นบาทถ้วน) และเงินสะสมหุ้นของสมาชิก 150,000 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) รวมเป็นเงิน 620,000 บาท สามารถจัดตั้งศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบขนาด 2 ตัน ขึ้นในปี 2534 ต่อมาทางคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มฯ เปิดรับเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการอีก 27 คน รวมเป็นจำนวน 52 คน และในปี 2534 ทางคณะกรรมการกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมทำหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ฯ เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2535 ได้รับใบสำคัญการจดทะเบียนสหกรณ์โคนมบ้านป่าดิ่งหัวหม้อ จำกัด ประเภทสหกรณ์การเกษตร เลขที่ ก.013535 ต่อมาได้วางรากฐานการสร้างสายไฟแรงสูงเข้ามาเพื่อรองรับการสร้างถังเย็นขนาดใหญ่ขึ้น เพราะมีเกษตรกรแจ้งความจำนงค์ต่อประธานกลุ่มฯ ขอเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก โดยขยายไปในหลายหมู่บ้าน หลายตำบล ในพื้นที่การดำเนินงานส่งเสริมอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มี อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน และกิ่งอำเภอแม่ออน อำเภอคอยสะเก็ด เป็นต้น การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ฯ จึงขยายสมาชิกเพิ่มจาก 52 คน จนปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก 210 คน โดยในปี 2542 ทางสหกรณ์ฯ ได้รับงบประมาณสนับสนุนโครงการตลาดกลางตำบล เพื่อเพิ่มผลผลิต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านทางกรมส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ ในวงเงิน 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) จากเงินสนับสนุนโครงการมีชาชาว้าได้ถังเย็น มีความจุน้ำนมดิบ 10 ตัน ปัจจุบันผลผลิตน้ำนมดิบจากสมาชิกโดยเฉลี่ย 5.9 ตันต่อวัน ในปี 2543 - 2544 คาดว่าผลผลิตด้านน้ำนมดิบจะเพิ่มขึ้นถึง 10 - 15 ตันต่อวัน และจะมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก หากมีการแปรรูปนมออกจำหน่ายได้เอง

2.ความหมายของสหกรณ์ ความสำเร็จของการจัดการสหกรณ์ และความหมายของสหกรณ์โคนม

กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2533 : 2-3) รายงาน การดำเนินงานของสหกรณ์ว่า เป็นการยึดหลักการรวมกันเป็นข้อสำคัญ เพราะการรวมกันนั้นจะทำให้เกิดพลังที่จะสามารถแก้ไข ปัญหาของสมาชิกที่มาร่วมกันตั้งสหกรณ์ได้ และเนื่องจากสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไปเกิดขึ้นจากการ รวมตัวกันของผู้ที่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพและผู้ที่มิฐานะอ่อนแอทางเศรษฐกิจอยู่แล้ว ฉะนั้น ถ้าหากไม่สามารถที่จะรวมกันได้อย่างเหนียวแน่นและถาวรแล้ว ก็ย่อมจะไม่สามารถแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้ดังนั้น หลักการสำคัญที่จะทำให้การรวมกันของสหกรณ์มีความมั่นคงและถาวรได้ ก็โดยสหกรณ์ยึดหลักในการปฏิบัติตามหลักสหกรณ์ 6 ประการ คือ

- 1.การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิก
- 2.การควบคุมตามหลักประชาธิปไตย และการดำเนินการเป็นอิสระ
- 3.การจำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้น (เพียงไม่เกินอัตราคอกเบี้ย)
- 4.การจัดสรรรายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมและความเป็นธรรมในหมู่ สมาชิก
- 5.การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์
- 6.การร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง

เกรียงศักดิ์ (2530 : 99-105) รายงาน สหกรณ์เป็นการดำเนินทางธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วย คน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ สหกรณ์จะประสบความสำเร็จในการ ดำเนินงานได้ดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังกล่าว การจัดการจึงเป็นองค์ประกอบที่ สำคัญอันหนึ่งต่อความสำเร็จของสหกรณ์ และมักจะปรากฏอยู่เสมอว่า การดำเนินธุรกิจที่ล้มเหลว ส่วนใหญ่มักเกิดจากการจัดการที่ไม่ดีพอ การจัดการที่ดีจึงมีส่วนทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ และความสำเร็จของการจัดการสหกรณ์นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.ความสำเร็จในฐานะสหกรณ์

ความสำเร็จของสหกรณ์นั้น มิได้ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมเหลือมจากการดำเนินธุรกิจในการ ดำเนินงานเท่านั้น แต่ยังจำเป็นที่จะต้องประสานความสัมพันธ์อันดีของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินงาน และฝ่ายจัดการสหกรณ์ ลำพังความสำเร็จของสหกรณ์จะไม่มี ขึ้นได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากทั้ง 3 ฝ่าย และถ้าความสำเร็จในฐานะสหกรณ์ไม่มีขึ้นแล้ว ความสำเร็จในฐานะธุรกิจก็เกิดขึ้นได้ยาก ความสำเร็จในฐานะสหกรณ์จึงมิได้ขึ้นอยู่กับฝ่ายจัดการ คือผู้จัดการสหกรณ์แต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ยังคงขึ้นอยู่กับสมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน สหกรณ์ การจัดการสหกรณ์จึงเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือของทั้ง

3 ฝ่าย คือ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินงาน และผู้จัดการ ซึ่งแต่ละฝ่ายก็มีบทบาทแตกต่างกันออกไป

2.ความสำเร็จในฐานะธุรกิจ

ความสำเร็จในฐานะธุรกิจนั้น ขึ้นอยู่กับการจัดการสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ

สหกรณ์จะประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจได้จึงจะต้องประกอบด้วย 2 ลักษณะดังกล่าว และ เกรียงศักดิ์ (2530 : 144-145) ได้รายงานถึง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์มี ดังนี้

- 1.ความต้องการที่แท้จริงของสมาชิก
- 2.ความต้องการเงินทุน
- 3.การจัดการ
- 4.การศึกษาและความรู้ความเข้าใจ

5.การดำเนินงานโดยที่ยังไม่มีความพร้อม ได้แก่ สหกรณ์ยังไม่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเงินทุน ด้านสถานที่ที่จะทำการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ฯลฯ แล้วก็ทำการดำเนินงาน ทำให้มีการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ไม่เต็มที่

- 6.สถาบันต่าง ๆ
- 7.บริการที่ปรารถนา

เกรียงศักดิ์ (2530 : 156) กล่าวว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์นั้น นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 เป็นต้นมา สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน (สหกรณ์ดีเด่น) ซึ่งมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่

1.สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และพนักงานสหกรณ์ตลอดจนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับการศึกษาอบรมอยู่เสมอ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจหลักวิธีการสหกรณ์ สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติต่อสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมายสหกรณ์

2.การวางแผนงานดี เหมาะกับกำลังเงินและขีดความสามารถของสหกรณ์ ทำให้การดำเนินงานได้ผล

3.สมาชิกทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

4.ด้านการจัดการของสหกรณ์ ได้ดำเนินการเป็นไปตามความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริง และบริการด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ทำให้สมาชิกเลื่อมใสศรัทธาภักดีต่อสหกรณ์ พร้อมทั้งจะร่วมมือด้วยดี

5.สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการและพนักงานสหกรณ์ มีความภักดีและเสียสละต่อสหกรณ์

6. ห้องที่การดำเนินงานของสหกรณ์มีการชลประทานดี ทำการเพาะปลูกได้ผลทุกฤดู มีการส่งเสริมการเกษตร ทำให้สมาชิกสามารถเพิ่มผลผลิตได้สูงขึ้น และเป็นผลให้ธุรกิจการซื้อขาย สูงตามไปด้วย

7. สำนักงานสหกรณ์ตั้งอยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมที่สะดวก

เกรียงศักดิ์ (2530 : 190) ได้รายงานไว้ว่า สหกรณ์โคนม เป็นรูปแบบของสหกรณ์การเกษตร รูปพิเศษ เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในกลุ่มอาชีพโคนม โดยเฉพาะ ธุรกิจส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การรวบรวมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกผลิตได้ออกจำหน่าย ส่วน (อุดมและนคร มปป. : 78) กล่าวว่า สหกรณ์โคนมจัดอยู่ในระดับสหกรณ์ขั้นปฐมหรือสหกรณ์ท้องถิ่น เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในระดับท้องถิ่น หรือระดับอำเภอ โดยมีเกษตรกรเป็นสมาชิก สหกรณ์จะประกอบธุรกิจหลายอย่างในลักษณะของธุรกิจเอนกประสงค์ดังกล่าวแล้ว เพื่อช่วยแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของเกษตรกรสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด (2536 : 16-19) กล่าวว่า การดำเนินงานของสหกรณ์ สหกรณ์ฯ มีวัตถุประสงค์ที่จะยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของสมาชิกให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยการรวมกันซื้อรวมกันขาย ร่วมกันประกอบธุรกิจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดอำนาจในการต่อรองและเสริมสร้างการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถลดต้นทุนการผลิตและจัดการเอาไรต์เอาเปรียบของพ่อค้าคนกลาง ดังนั้น การดำเนินงานของสหกรณ์จึงดำเนินธุรกิจหลายอย่างพร้อมกันในลักษณะครบวงจร คือ

1. จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมมาจำหน่ายในราคา ยุติธรรม

2. ธุรกิจรวบรวมน้ำนมดิบจากสมาชิก ซึ่งน้ำนมดิบจากสมาชิกทั้งหมดสหกรณ์จะเป็นผู้รับซื้อ เพื่อที่จะนำไปแปรรูปและบางส่วนจำหน่ายให้กับบริษัทเอกชน

3. ธุรกิจการแปรรูป สหกรณ์จะนำน้ำนมดิบที่รวบรวมได้จากสมาชิกมาแปรรูปเป็นนมสด พาสเจอร์ไรส์และนมเปรี้ยวพร้อมดื่มที่ได้มาตรฐานเพื่อจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป

4. ธุรกิจจำหน่ายน้ำนมดิบ น้ำนมดิบส่วนหนึ่งสหกรณ์ฯ รวบรวมจำหน่ายให้กับบริษัท อุตสาหกรรมนมไทย (มะลิ), บริษัทแสวงไทยไอศกรีม, และร้านดีเซสโซ่

5. การบริการผสมเทียมแก่สมาชิก สหกรณ์ฯ จะประสานงานกับปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่ ปศุสัตว์อำเภอและองค์การส่งเสริมกิจการโคนม สาขาภาคเหนือ (อสค.) เพื่อบริการผสมเทียม แก่โคนมของสมาชิกและในส่วนของสหกรณ์เองได้จัดจ้างเจ้าหน้าที่ผสมเทียมเพื่อออกไปบริการผสมเทียมโคนมของสมาชิกอีกทางหนึ่ง ซึ่งในด้านนี้สมาชิกสามารถเลือกใช้บริการที่สะดวกที่สุด

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด เริ่มเจริญก้าวหน้าตามลำดับ สามารถอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้สมาชิกมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น นำนมดิบมีราคาแพงคุ้มกับค่าใช้จ่ายและการชำระเงินค่านำนมดิบของสหกรณ์ก็ตรงเวลา ทำให้สมาชิกมีขวัญและกำลังใจที่ดีขึ้น ดังปรากฏผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในปีบัญชี 2543 (ปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2543)

1. ธุรกิจการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยงโคนม

สหกรณ์ได้จัดหาอาหารสัตว์ ยารักษาโรค และอุปกรณ์เกี่ยวกับเลี้ยงโคมาจำหน่ายให้สมาชิกในราคาที่เป็นธรรม เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 36,032,565 บาท

2. ธุรกิจการรวบรวมผลิตผลและแปรรูป (ผลิตภัณฑ์นม)

ในอดีตที่ผ่านมาสมาชิกต้องประสบปัญหาด้านการตลาดจำหน่ายนมนมดิบเป็นอย่างดี ต้องถูกเอารัดเอาเปรียบ ทำให้มีรายได้ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นสหกรณ์จึงได้หาทางแก้ไขปัญหา โดยการทำธุรกิจครบวงจร สหกรณ์ได้ดำเนินการแปรรูปนมนมดิบ โดยการทำเป็นผลิตภัณฑ์นมรสต่าง ๆ จำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป ทำให้ราคานมนมดิบสูงขึ้น เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 143,868,436.77 บาท และอาภา (2541 : ค) ศึกษาสถานะการเลี้ยงโคนมและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ต้นทุนการผลิตนมนมดิบทั้งหมดเท่ากับ 14.62 บาท/กก. คิดเป็นต้นทุนผันแปร 10.35 บาท/กก. (ร้อยละ 70.80) ต้นทุนคงที่ 4.27 บาท/กก. (ร้อยละ 29.20) ส่วนผลตอบแทนส่วนใหญ่ ได้มาจากการขายนมนมดิบ คิดเป็นร้อยละ 63.77 รองลงมาคือ ผลตอบแทนจากมูลค่าของฝูงโคทดแทนที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 26.48 นอกนั้นเป็นผลตอบแทนจากโคคัดทิ้ง การขายลูกโคเพศผู้ และการขายมูลโค ผลตอบแทนทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดเชียงใหม่โดยเฉลี่ย เท่ากับ 242,903.118 บาท/ฟาร์ม/ปี คิดเป็นผลตอบแทนสุทธิที่ได้จากการขายนมนมดิบเท่ากับ -96,003.963 บาท/ฟาร์ม/ปี และคิดเป็นรายได้สุทธิของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ 65,153.685 บาท/ฟาร์ม/ปี ส่วน สุธี (2537 : (12)) ศึกษาการวิเคราะห์เศรษฐกิจการเลี้ยงโคนมในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2535/2536 จากผลการศึกษาพบว่า ปริมาณผลผลิต รายได้และผลตอบแทนจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางจะสูงกว่าฟาร์มขนาดเล็ก เนื่องจากในฟาร์มขนาดกลางเกษตรกรได้นำเอาเทคโนโลยีการผลิตและระบบการจัดการฟาร์มมาใช้ในขบวนการผลิต สหัชยา (2541 : (4)) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิจัยถึงระดับการใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงโคนมพบว่า เกษตรกรนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการฟาร์มในระดับมาก ร้อยละ 70.35 และนำไปปฏิบัติ ปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 29.39 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยในการนำเทคโนโลยีไปปฏิบัติในฟาร์มอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ 1) พันธุ์และการปรับปรุง

พันธุ์ 2) การจัดการด้านอาหารและการใช้อาหาร 3) การจัดการด้านโรงเรือน 4) การรีดนมและการปฏิบัติต่อน้ำนม และ 5) การป้องกันโรคและการดูแลสุขภาพโคนม มีผลให้ต้นทุนการผลิตต่อปริมาณผลผลิตหนึ่งหน่วยมีมูลค่าลดลง รวมทั้งการจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลผลิตที่ผลิตได้ในราคาที่สูงกว่า และขณะเดียวกันผลที่ได้จากการวิเคราะห์ระดับการผลิต ณ จุดคุ้มทุนในฟาร์มแต่ละขนาด เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจ การวางแผนการผลิตและการจัดระบบการจัดการฟาร์มที่ดีเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ส่วนในเรื่องของการดำเนินงาน ไม่ว่าจะกลุ่ม หรือองค์กรใดก็ตามจะประสบความสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการดำเนินงานของกลุ่ม หรือองค์กรนั้น ๆ ด้วย เฉกเช่น (2541 : (4)) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มของแม่บ้านเกษตรกรอำเภอค้อยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้ ประสบการณ์ฝึกอบรม การรับข่าวสารเทคนิคจากสื่อมวลชน การติดต่อกับพนักงานส่งเสริม การติดต่อกับสังคมภายนอก ความพึงพอใจในผู้นำกลุ่ม ความพึงพอใจในวิธีการส่งเสริม ความพึงพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับจากกลุ่ม และปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่ม โดยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ ความพึงพอใจในพนักงานส่งเสริม การรับรู้ในวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินงานกลุ่ม

ลักษณะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร นั้นพบว่าวิธีการก่อตั้งกลุ่ม จำนวนสมาชิก การเปลี่ยนแปลงขนาดของกลุ่ม และระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการมีส่วนร่วมของสมาชิก ความขัดแย้งของกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

3.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คุณเคียว (2536 : ง) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกและขนาดของกลุ่มเยาวชนตรกรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนตรกร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกกลุ่มทำให้สมาชิกเกิดแรงผลักดันและมีความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในการดำเนินงาน ตลอดจนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุดตามต้องการ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มที่มีขนาดเล็กจะประสบความสำเร็จสูงทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าถ้ากลุ่มมีขนาดเล็กสมาชิกมีโอกาที่จะมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม และมีโอกาที่จะแสดงความสามารถต่าง ๆ ให้กับกลุ่ม ตลอดจนสมาชิกจะเกิดความสามัคคีรักใคร่กลมเกลียวกันร่วมกันต่อสู้ปัญหาต่าง ๆ จนบรรลุเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้

จันทนา (2538 : (10)-(11)) ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ความแตกต่างกันในกลุ่มทั้งสองน่าจะมีผลทำให้การดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประสบผลสำเร็จ ได้แก่

1) ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของผู้นำกลุ่ม คือ ประธานมีส่วนช่วยสมาชิกตัดสินใจเกี่ยวกับการทำกิจกรรมกลุ่ม

2) ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของสมาชิกด้านจิตวิทยา ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกลุ่มและการรับรู้วัตถุประสงค์การดำเนินงานกลุ่ม

2.1 ความพึงพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม คือ สมาชิกมีโอกาสใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่และนักวิชาการ ตลอดจนผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่มสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้

2.2 การรับรู้วัตถุประสงค์และการดำเนินงานของกลุ่ม คือ สมาชิกรับรู้วัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการจัดตั้งกลุ่มและการทำงาน การปฏิบัติงานทุกครั้งกลุ่มเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายพร้อมทั้งวิธีการดำเนินงานกลุ่ม

3) ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่ม คือ กลุ่มจัดประชุมพร้อมทั้งให้สมาชิกร่วมกันดำเนินกิจกรรมเดือนละครั้ง และกลุ่มให้สมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ขณะร่วมกันดำเนินกิจกรรม

4) ปัจจัยเกี่ยวกับสถานการณ์กลุ่ม ได้แก่

4.1 กลุ่มจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลเฉลี่ยคืนตามหุ้นให้แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม และกลุ่มเก็บไว้เป็นทุนสำรองเพื่อดำเนินงานกลุ่มปีต่อไป

4.2 สมาชิกพอใจรายได้จากความเป็นสมาชิกกลุ่มและสมาชิกมีความรู้สึกพอใจและภูมิใจชื่อเสียงของกลุ่มในสังคมมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ ที่สมาชิกรู้จัก

บุปผา (2538 : (9)-(10)) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและไม่สำเร็จของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยมีดังนี้

1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั้ง 2 ระดับชั้น ส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การฝึกอบรม รายได้ ส่วนลักษณะที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและไม่สำเร็จของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ ระดับการศึกษา และการมีตำแหน่งอื่นในหมู่บ้านของประธานกลุ่ม

2) ลักษณะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามการรับรู้ของประธานกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั้ง 2 ระดับชั้น คือ การก่อตั้งกลุ่ม สมาชิกกลุ่มเมื่อเริ่มก่อตั้ง สมาชิกกลุ่มในปัจจุบัน และปัญหาความขัดแย้งภายในกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนลักษณะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีความแตกต่างกันซึ่งมีผลต่อความสำเร็จและไม่สำเร็จของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงขนาดของกลุ่มและความร่วมมือกันของสมาชิก

3) สถานการณ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามการรับรู้ของประธานกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั้ง 2 ระดับชั้น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับสถานการณ์กลุ่มที่พบว่ามีความแตกต่างกันซึ่งมีผลต่อความสำเร็จ และไม่สำเร็จของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ ความชัดเจนตามโครงสร้างของงาน และการมีอำนาจในตำแหน่งของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

4) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่าอายุของสมาชิก ระดับการศึกษา รายได้ในภาคเกษตร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนลักษณะที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งมีผลต่อความสำเร็จและไม่สำเร็จของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร คือ รายได้นอกภาคเกษตร การรับรู้ของสมาชิกกลุ่มในวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานกลุ่ม และความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มในผลตอบแทนที่ได้รับ

สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด (2536 : 1) รายงานว่า ในอดีตที่ผ่านมาสหกรณ์ฯ ไม่สามารถจะดำเนินธุรกิจได้เพราะขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการผลิตนม ทศนิยม และ วราภา (2532 : 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้และความเข้าใจในการดูแลสุขภาพโคนมของเกษตรกรใน

เขตจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ในการวัดความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในเรื่องการป้องกันและรักษาโรคโคนมของเกษตรกรในอำเภอสันกำแพง ในบททดสอบส่วนที่ 1 แตกต่างจากความรู้และความเข้าใจในการป้องกันและรักษาโรคโคนมของเกษตรกรในเขตอำเภออื่น ๆ อีก 7 อำเภอ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน วิจิต (2535 : ค) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้และการปฏิบัติด้านโคนมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าจากการศึกษาลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ในอำเภอสันกำแพง อำเภอสันทราย และอำเภอสารภี พบว่า ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา สามในสี่ เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ หรือ อ.ส.ค.และมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนม เฉลี่ย 45,658 บาท/ปี และผลจากการวิเคราะห์ ได้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ด้านโคนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม และรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนม ส่วน จันทน์ (2542 : (3)-(4)) ศึกษาการประเมินผลความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมบ้านป่าดิ่งห้วยหม้อจำกัด ได้คะแนนเฉลี่ย 67.00 จัดอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงโคนมหลังจากที่เข้ารับการอบรมมาแล้วระหว่างสหกรณ์ เพื่อดูความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงโคนม โดยแยกตามสมาชิกของสหกรณ์ ผลปรากฏว่า สหกรณ์โคนมบ้านป่าดิ่งห้วยหม้อ จำกัด การเปรียบเทียบสมาชิกสหกรณ์ที่เหลือนอกนั้นมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงโคนมหลังจากที่เข้ารับการอบรมแล้วไม่แตกต่างกัน

จากรายงานของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด (2536 : 1) พบว่า ด้านการตลาด และในขณะนั้น การคัมนมยังไม่แพร่หลายด้วย ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จ จนมาถึงปัจจุบันสหกรณ์ฯ สามารถระดับประคองตนเองมาถึงปัจจุบันนี้ได้ เพราะเกิดจากความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งในอดีตบางช่วงสหกรณ์ล้มลุกคลุกคลานก็ไม่ย่อท้อ ร่วมแรงร่วมใจ ต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดมา อีกทั้งได้รับความสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ให้ความสนับสนุนในด้านเงินทุน และในด้านเจ้าหน้าที่ ที่ได้ให้คำแนะนำส่งเสริมกิจการสหกรณ์ จึงทำให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจได้จนถึงทุกวันนี้ และสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด (2536 : 23) กล่าวว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์เกิดขึ้นจากปัจจัยภายใน และภายนอกสหกรณ์ตลอดจนความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.การคมนาคนมสะดวก และสำนักงานตั้งอยู่ในเขตชุมชน สะดวกต่อการให้บริการธุรกิจกับสมาชิก

2.สมาชิกมีความสำนึกในการเป็นเจ้าของสหกรณ์ มีความจงรักภักดีต่อสหกรณ์ และร่วมกันทำธุรกิจกับสหกรณ์เป็นอย่างดี

3.คณะกรรมการดำเนินการ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีสายตาก้าวไกล และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ทุกคนมุ่งเข้ามาดำเนินงานเพื่อส่วนรวม โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว

4.สหกรณ์มีพนักงานค่อนข้างมาก และพนักงานแต่ละคนรู้จักงานในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศเวลาให้งานสหกรณ์ ไม่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง หรือพวกพ้องในทางมิชอบ

5.เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานแนะนำเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ไม่เข้าไปเป็นตัวแทนทำการก้าวล่วงงานสหกรณ์ และมุ่งเน้นที่จะให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเอง

6.ได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเป็นอย่างดี ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัดและระดับกรม

จันทวรรณ (2535 : ง) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับสินเชื่อ อายุ ตำแหน่งทางสังคม การเข้ารับการฝึกอบรม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

พิชิตดวง (2542 : จ) ศึกษาความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของเกษตรกร จังหวัดเชียงราย ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สถานภาพการสมรส , ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม การใช้เครื่องรีดนม , ระดับความรู้ในเรื่องการเลี้ยงโคนม การรับข้อมูลข่าวสารด้านโคนม และการเปลี่ยนแปลงจำนวนแม่โคนมที่เพิ่มขึ้น มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร เนื่องจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จนั้นมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมมาก่อนทำให้มีความชำนาญ อีกทั้งยังเป็นผู้ที่หมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ในการเลี้ยงโคนม ส่งผลให้การจัดการ , การสุขภาพโคบาลดี จึงทำให้การดำเนินกิจการประสบความสำเร็จอย่างดี

โดยสรุปแล้วผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนม เพื่อที่จะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสหกรณ์โคนมให้มีความมั่นคงเจริญก้าวหน้าต่อไป ซึ่งเราจะต้องมองทุกปัจจัยที่เข้ามามีส่วนต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ หรือ กลุ่มสหกรณ์ จึงจะทำให้สหกรณ์มีความเข้มแข็งขึ้น โดยจากการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มแล้วทำให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การศึกษาและความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ และเรื่องการเลี้ยงโคนม รายได้ ประสบการณ์ฝึกอบรม การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ด้านโคนม การติดต่อกับพนักงานส่งเสริม ความพึงพอใจจากผลตอบแทนที่ได้รับจากกลุ่ม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขนาดของกลุ่ม สินเชื่อ ตำแหน่งทางสังคม การเข้ารับการฝึกอบรม การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงจำนวนแม่โคที่เพิ่มขึ้น มีผลทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์โคนมและกลุ่มสหกรณ์ประสบความสำเร็จ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University